

مکان یابی فضای سبز شهری و نقش آن در سلامت روحی شهروندان

سمانه ایران خواه¹، هانیه خسروی²

چکیده

انسان موجودی طبیعت گراست و از شاخصه ها و عناصر مهم طبیعت که در چرخه حیات نقش موثری دارد، فضای سبز از همه شاخص تر است. فضاهای سبز شهری عملکرد خویش را از طریق ماهیت پویا و سیالی خود، ویژگی های اجتماعی و فرهنگی جوامع خویش را به منصف ظهور می رسانند.

انسان شهرنشین که گرفتار آلودگی های صنعتی خود ساخته می باشد، نیاز مبرم روحی و روانی خود را به فضای سبز هیچگاه از دست نداده است، پس به آوردن مهمترین شاخصه طبیعت یعنی فضای سبز به درون شهرها اقدام می نماید و این فضا را با دست خود می سازد.

امروزه اهمیت و نقش فضای سبز شهری و حیات شهرها و پایداری آنها و تاثیرات فیزیکی و طبیعی آن در سیستم شهری و بازدهی های مختلف اکولوژیکی، اقتصادی و اجتماعی آن انکارناپذیر است، تا آنجا که کاربری فضای سبز در شهرها و سرانه آن یکی از مباحث اساسی در بر نامه ریزی و مدیریت شهری تلقی می شود.

هدف این مقاله تبیین اهمیت مکان یابی مناسب فضای سبز شهری و نقش آن بر سلامت روحی شهروندان می باشد. امروزه معیارهای فراوانی برای مکان گزینی فضاهای سبز پیش بینی شده اند که کلیات آنها حاکی از واقع شدن این فضاها در نزدیکی مناطق مسکونی، مراکز آموزشی، مراکز فرهنگی، مراکز جمعیتی و دسترسی داشتن به شبکه های ارتباطی شهری می باشد که طراحان شهری به منظور تعیین مکان های مناسب برای احداث پارک ها و فضای سبز شهری از الگوسازی های محیطی در بافت های شهری استفاده می کنند.

پژوهش حاضر که بر اساس روش توصیفی - تحلیلی با استفاده از آمار و اطلاعات مختلف صورت گرفته است، نشان می دهد که برخلاف استانداردهای ملی و بین المللی ارائه شده برای کاربری و سرانه فضای سبز، کلانشهر تهران در این زمینه با کمبودهایی بنیادین مواجه است.

واژه های کلیدی: فضای سبز، سلامت روحی و روانی، معیار مکانیابی پارکها و فضای سبز، سرانه و استانداردها، شهروندان.

¹ کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، samane.irankhah@yahoo.com

² کارشناسی ارشد معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد،